

Asia 11/77

Richard Hugh Patrick
vastaan
Ministre des affaires culturelles

(Tribunal administratif de Paris'n esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Tuomion tiivistelmä

1. *Sijoittautumisvapaus – Rajoitukset – Poistaminen – Siirtymäkausi – Päättyminen – Kansallisen kohtelun periaate – Välitön oikeusvaikutus (ETY:n perustamissopimuksen 7 artikla, 8 artiklan 7 kohta ja 52 artikla)*
2. *Sijoittautumisvapaus – Uudet jäsenvaltiot – Rajoitukset – Poistaminen – Voimaantulo (ETY:n perustamissopimuksen 52 artikla)*
3. *Sijoittautumisvapaus – Pääsy tiettyihin ammatteihin – Tutkintotodistuksia koskevat vaatimukset – Poistaminen – Neuvoston direktiivit – Puuttuminen – Sijoittautumisvapauden käytön kieltäminen ei ole sallittua (ETY:n perustamissopimuksen 52 artikla ja 57 artiklan 1 kohta)*

1. Kansallista kohtelua koskeva periaate kuuluu perustuvaa laatua oleviin yhteisön oikeudellisiin määräyksiin. Siinä määrin kuin tässä periaatteessa viitataan sijoittautumisvaltion omiin kansalaisiinsa tosiasiallisesti soveltamaan lainsäädännöllisten säännösten kokonaisuuteen, periaate on olennaisilta osiltaan luonteeltaan sellainen, että kaikkien muiden

jäsenvaltioiden kansalaiset voivat vedota siihen suoraan. Perustamissopimuksen 52 artiklassa vahvistetaan sijoittautumisvapauden toteuttaminen siirtymäkauden lopussa ja määrätään siten lopputulokseltaan täsmällisestä velvollisuudesta, jonka toteuttamista olisi helpotettava panemalla täytäntöön asteittaisten toimenpiteiden ohjelma, mikä ei kuitenkaan saa olla

toteuttamisen edellytys. Siirtymäkauden päätyttyä ETY:n perustamissopimuksen 52 artikla on välittömästi sovellettava määräys, vaikka perustamissopimuksen 54 artiklan 2 kohdassa ja 57 artiklan 1 kohdassa määrättyjä direktiivejä ei määritetyllä alalla olekaan annettu.

2. Koska 22.1.1972 tehdyssä liittymissopimuksessa ei ole sijoittautumisvapautta koskevia siirtymäkauden määräyksiä, uusien jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten osalta 52 artiklan sisältämällä periaatteella on täysi oikeusvaikutus mainitun sopimuksen voimaantulosta, toisin sanoen 1.1.1973 lukien. Näin ollen jäsenvaltio ei voi 1.1.1973 jälkeen asettaa vapaan sijoittautumisoikeuden käyttämistä uuden jäsenvaltion kansalaisen osalta riippuvaiseksi poikkeusluvasta, sikäli kun kyseinen kansalainen täyttää sijoittautumismaan lainsäädännössä määritetyt

edellytykset.

3. Tältä osin eri jäsenvaltioiden lakisääteinen vaatimus siitä, että henkilöllä on oltava tutkintotodistus, jotta hän voisi harjoittaa tiettyjä ammatteja, muodostaa esteen sijoittautumisvapauden tosiasialliselle käyttämiselle. Esteen poistamista on 57 artiklan 1 kohdan mukaan edistettävä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettavien neuvoston direktiivein.

Se seikka, että kyseisiä direktiivejä ei ole vielä annettu, ei oikeuta jäsenvaltiota kieltämään kyseisen vapauden tosiasiallista käyttöä henkilöltä, johon sovelletaan yhteisön oikeutta, kun 52 artiklassa määrätty sijoittautumisvapaus voidaan turvata kyseisessä jäsenvaltiossa nimenomaan jo voimassa olevien lakien ja asetusten nojalla.